

Etelä- Pohjanmaan sosiaali- ja terveyskeskus

Sote- keskuksen määritelmä

Sosiaali- ja terveyskeskus on palveluiden ja toimijoiden muodostama kokonaisuus hyvinvointialueella.

Sote-keskus tarjoaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita matalalla kynnyksellä:

sosiaalihuollon palveluita, lähiterveyspalveluita, suun terveydenhuollon palveluita, päihdehuollon palveluita, mielenterveyspalveluja ja kuntoutusta.

Sosiaali- ja terveyskeskuksessa tehdään yhteistä työtä ja toteutetaan integraatiota myös erityistason sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä muiden viranomaistahojen ja hallintokuntien kanssa, kuten Kelan, sivistystoimen, pelastustoimen ja TE-palveluiden kanssa.

Sosiaali- ja terveyskeskus ei tarkoita yhtä yhteistä rakennusta: palvelut ja tilat vastaavat alueen ja väestön tarpeisiin, esteettömästi ja saavutettavasti.

Sote-keskuksen keskeiset periaatteet

Palvellen parasta -Vierelläsi kun tarvitset

Yhteistyössä avoimesti,
moniammatillisesti, monialaisesti ja
yhtenäisesti

Asiakas- ja perhelähtöisyys keskiössä

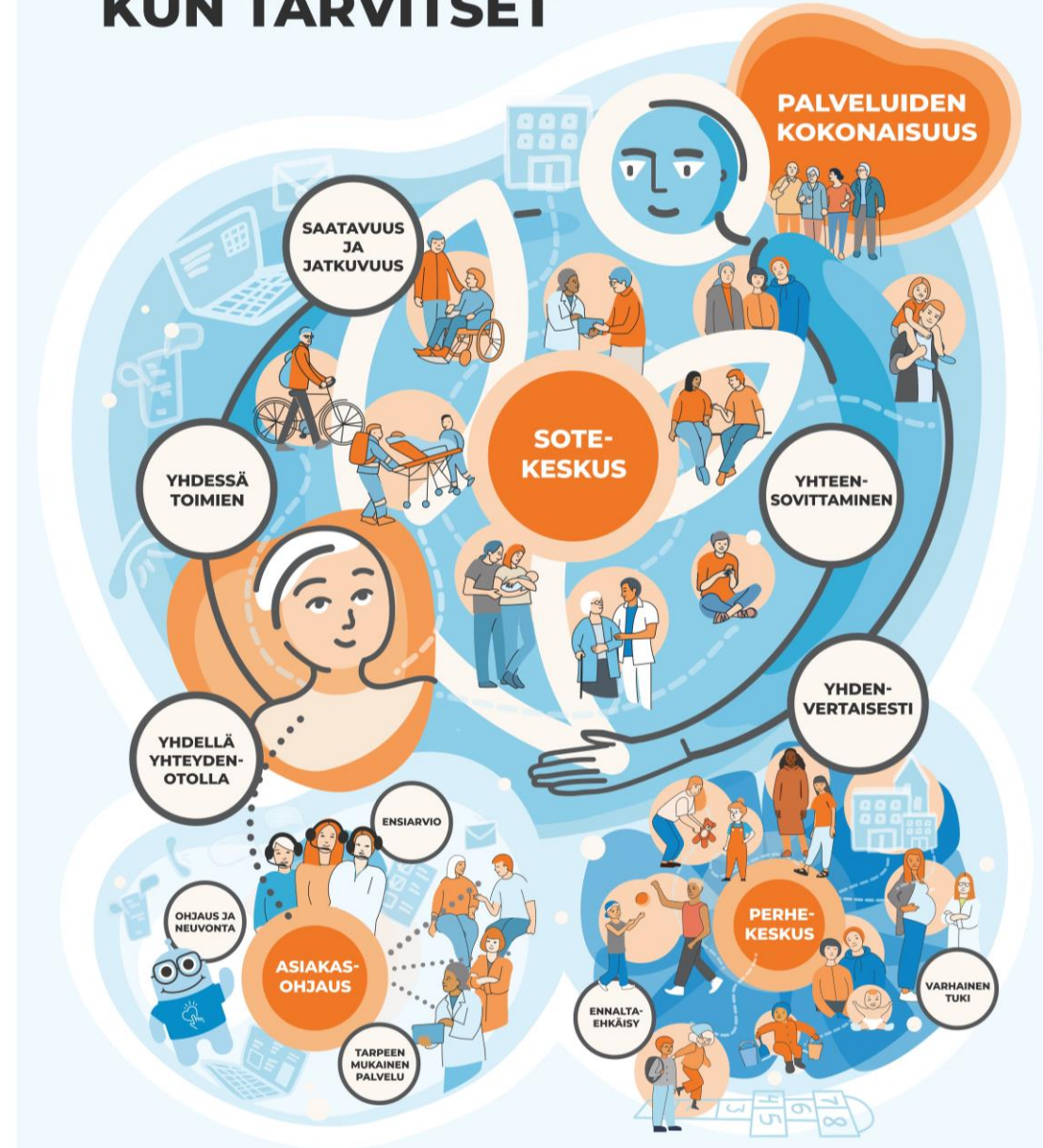
Matalan kynnyksen palveluna lähellä ja
uusien konsteja hyödyntäen

Erilaisten yhteydenotto- ja
ohjausmuotojen mahdollisuus

Osaaminen ja ajantasaiset
työvälineet

Jatkuva arviointi ja
kehittäminen

VIERELLÄSI KUN TARVITSET

Sote-keskuksen konsepti –mitä, miten ja miksi?

Palveluiden ja toimijoiden muodostama kokonaisuus

Muodostuu toimintamalleista, joiden kautta sote-keskuksen toiminta on osa asiakkaiden ja ammattilaisten arkea

Konseptointityö vahvistaa yhteistä ymmärrystä sote-keskuksen palveluista, niiden järjestämisestä, ja rakenteesta, sekä toimintojen yhteensovittamisesta ja uudenlaisen toimintakulttuurin muodostamisesta

Sote-keskuksen mallintaminen ja kehittäminen on keskeinen osa sote-uudistusta ja hyvinvointialueen toimintaa

Keskeiset toimintamallit liittyvät:

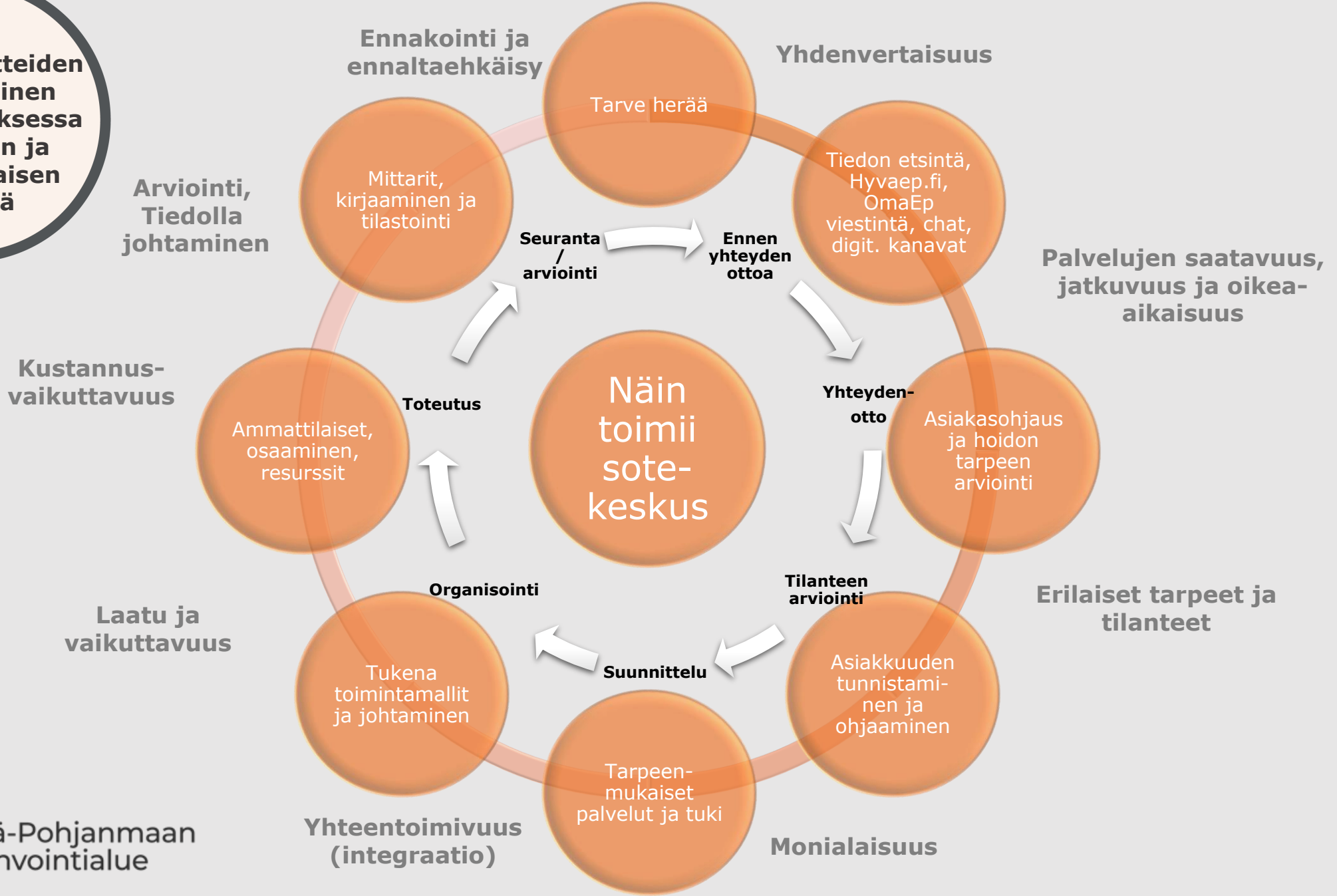
- asiakkaaksi tuloon
- asiakkaan ja hänen tilanteensa tunnistamiseen
- hoitoon ja palveluun pääsyyn oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan
- Edistävät tarpeen mukaisesti monialaisuutta ja yhteensovittamista eri palveluiden ja toimijoiden kesken

Toteutettu yhteistyössä monialaisesti, monitoimijaisesti ja monikanavaisesti - Tiedolla, taidolla, tunteella

Hyötytavoitteiden toteutuminen sote-keskuksessa asiakkaan ja ammattilaisen kehällä

Ennakointi ja ennaltaehkäisy

Yhdenvertaisuus

Arviointi, Tiedolla johtaminen

Palvelujen saatavuus, jatkuvuus ja oikea-aikaisuus

Kustannusvaikuttavuus

Laatu ja vaikuttavuus

Erilaiset tarpeet ja tilanteet

Näin toimii sote-keskus

PALVELUIDEN KOKONAISUUS

Sosiaali- ja terveys-keskus on palveluiden ja toimijoiden muodostama kokonaisuus hyvinvointialueella.

Sote-keskus tarjoaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita matalalla kynnyksellä:

sosiaalihuollon palveluita, lähiterveyspalveluita, suun terveydenhuollon palveluita, päihdehuollon palveluita, mielenterveyspalveluja ja kuntoutusta.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Ikäihmisten palvelut

Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Työikäisten palvelut

- Aikuissosiaalityö ja ohjaus
- Kotona asumisen tuki ja asumispalvelut
- Työllisyyteen ja osallisuuteen liittyvät palvelut

Perheiden palvelut

- Perhekeskus
- Lasten ja nuorten varhaisen tuen palvelut
- Lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu ja lapsiperheiden palvelut

Vammaispalvelut

- Vammaissosiaalityö ja sosiaaliohjaus
- Kotona asumisen tuki
- Asumispalvelut

Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Lähi-terveyspalvelut

- Vastaanottopalvelut
- Kiirevastaanotto
- Aikuisneuvola
- Asiakasohjaus: Hoidon tarpeen arviointi
- Kotisairaala
- Vuodeosasto
- Suun terveydenhuolto

Perustason kuntoutuspalvelut

Mielenterveys- päihde- ja riippuvuuspalvelut perustasolla

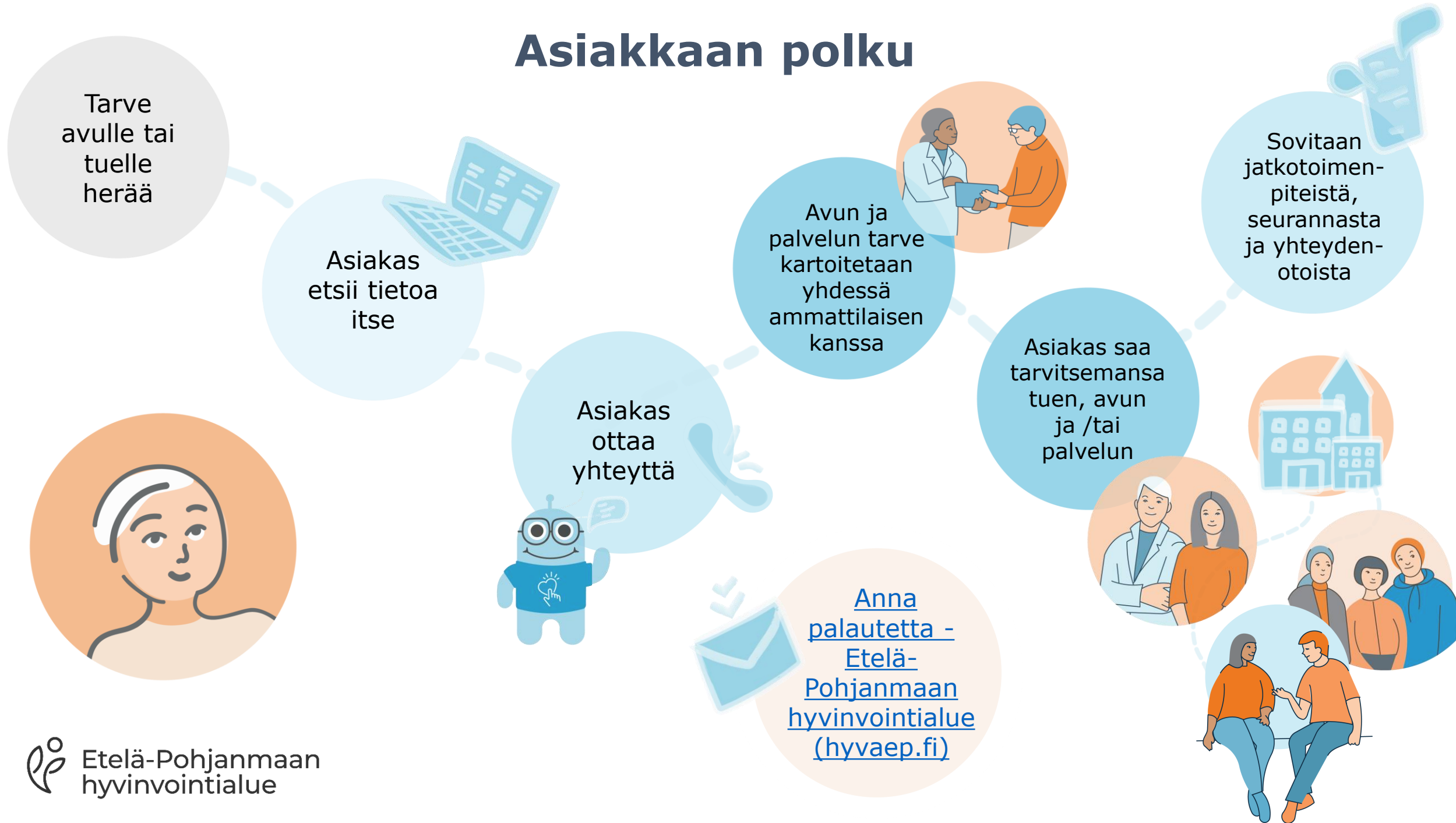

Ikäihmisten palvelut

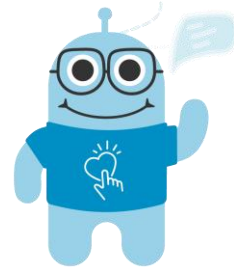
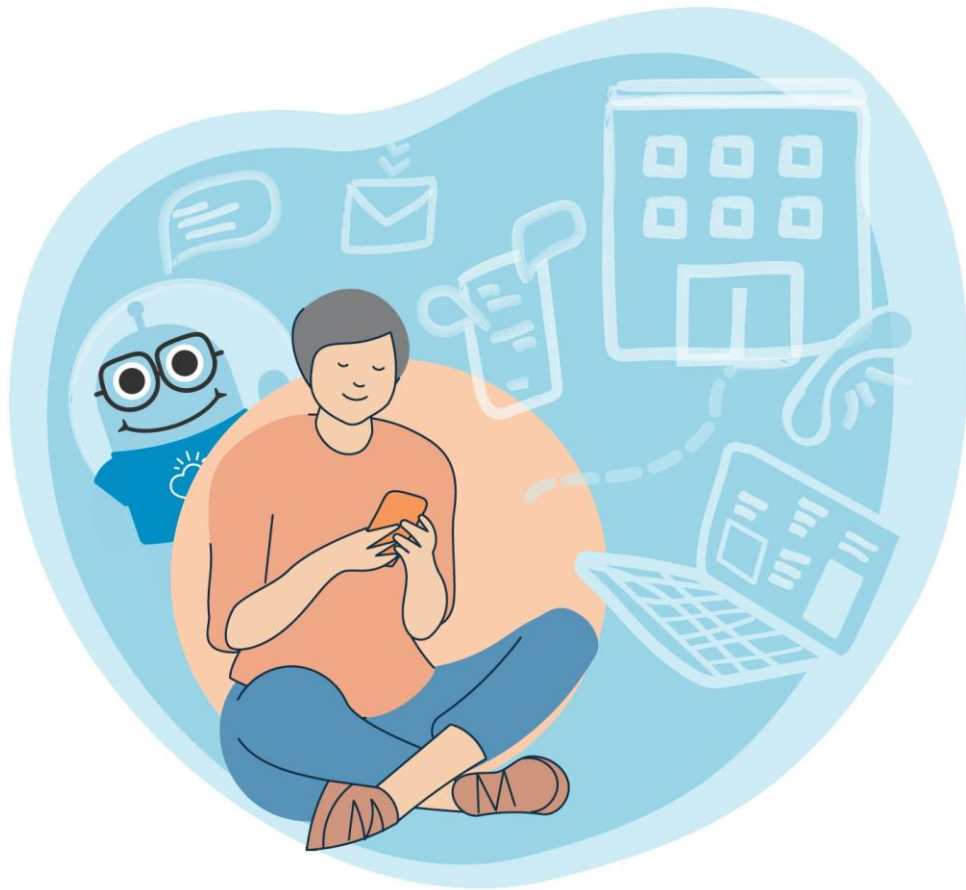
Ikäihmisten palvelut

- Ikäihmisten asiakasohjaus
- Kotihoito
- Ikäihmisten toimintakyvyn tuen palvelut
- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

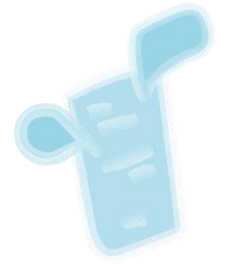
Asiakkaan polku

Asiakkaaksi tulo – yhteydenottokanavat

Chat

**OmaEP - Sähköinen
asiointi ja ajanvaraus**

Puhelin

Asiointi paikan päällä

Asiakasohjaus

Ohjausta ja neuvontaa
Ensiarvio tilanteesta

Palveluiden, tuen ja hoidon tarpeen arviointi,
Asiakkaan ohjaaminen oikeaan suuntaan

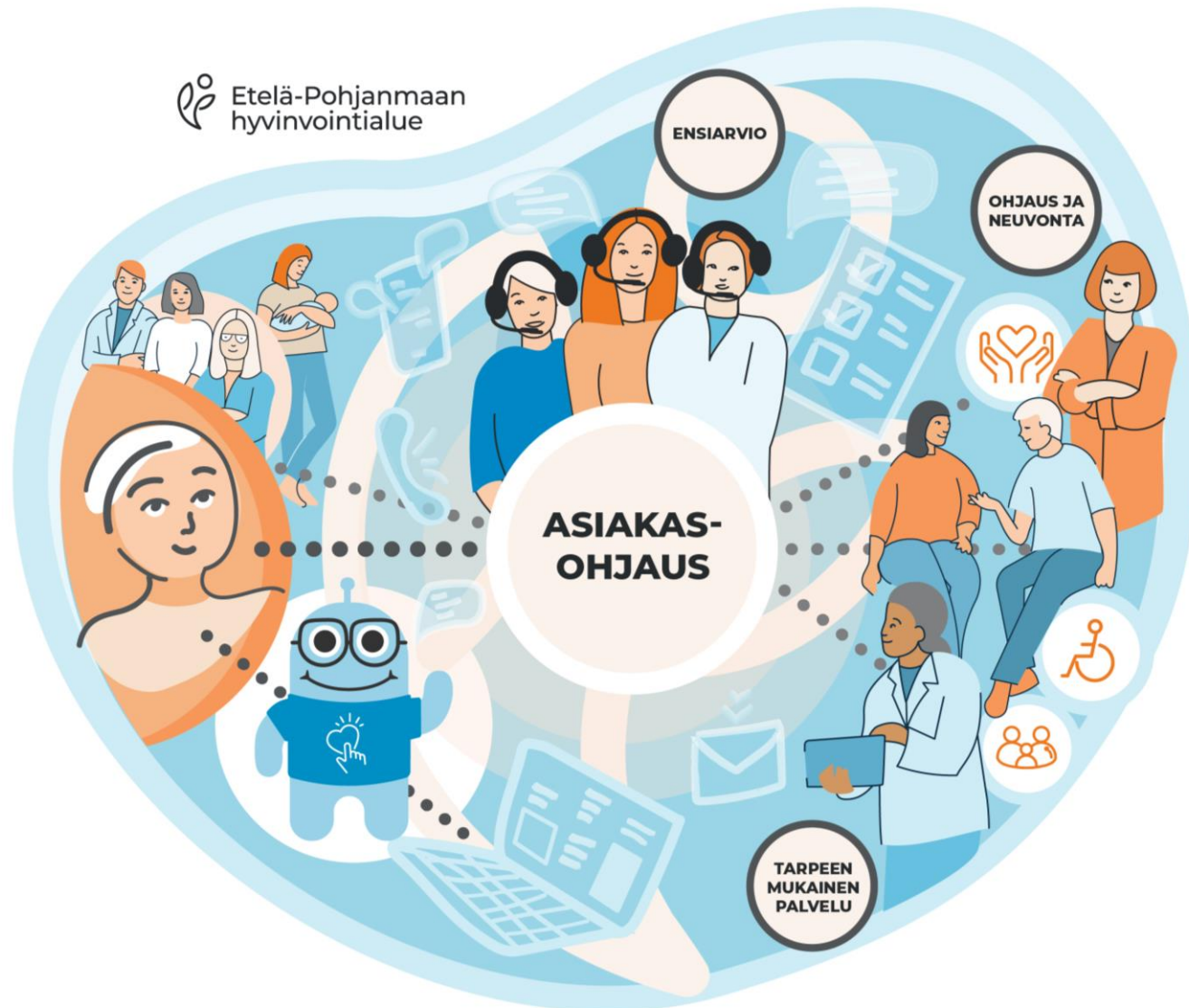
Perhekeskuksen asiakasohjaus

Työikäisten asiakasohjaus

Ikäihmisten asiakasohjaus

Vammaispalveluiden asiakasohjaus

Lähiterveyspalveluissa
hoidon tarpeen arviointi

Asiakkuudet sote-keskuksessa

Yhteydenotto

Ensiarvio palvelutarpeesta / hoidon tarpeen ensiarvio

Asiakkuuden tunnistaminen, segmentointi

Neuvonnan ja ohjauksen tarve

Neuvonta / ohjaus, tarvittaessa toiseen palveluun yhteys tai ohjaaminen (ammattilainen auttaa eteenpäin)

Selkeä / yksinkertainen palvelujen ja/tai hoidon tarve

Asiakas saa hoidon/ palvelun (esim. puhelin, chat, käynti ammattilaisen / asiakkaan luona jne.)

Monimuotoinen / pitkäaikainen palvelujen ja/tai hoidon tarve

Asiakkaan kokonaistilanteen kartoittaminen

Asiakasohjaus sosiaalipalveluissa / kartoittaja terveyspalveluissa

Paljon palveluita tarvitseva asiakas

Asiakkaalle tehdään terveys- ja hoitosuunnitelma/ asiakassuunnitelma / palvelusuunnitelma

Asiakkaalle nimetään tarvittaessa oma yhteyshenkilö / omatyöntekijä / oma tiimi

Asiakas saa tarvitsemansa avun, tuen hoidon ja / tai palvelun eri kanavien kautta (etäpalvelu, digi- tai sähköinen palvelu, lähipalvelu)

Tilanteen seuranta, jatkotoimenpiteet ja yhteydenpito sovitus

Paljon palveluita tarvitsevan asiakkaan tunnistaminen

Asiakkaalla on monimuotoinen ja/tai pitkäaikainen palveluiden tarve

Asiakkaan tilanne on monimuotoinen tai muuttunut

Asiakkaan asia tai tilanne ei ratkea yksinkertaisesti tai helposti

Asiakkaan asia tai tilanne pitkittyy, monimutkaistuu tai vaikeutuu

Palveluiden käyttö ei ole hallittua

HERÄTTEET PALJON PALVELUITA TARVITSEVAN ASIAKKAAN TUNNISTAMISEKSI

Asiakkaan tilanteesta herää huoli tai riittämättömyyden tunne

Asiakkaan ongelma ei ole yksiselitteinen tai asian ytimeen ei pääse käsiksi

Epämääräisten syiden vuoksi toistuvia ja/tai suunnittelemattomia käyntejä ja yhteydenottoja

Toistuvasti peruuttamattomia aikoja

Epäily riippuvuuskäyttäytymisestä

Sote-keskuksen toimintamallit

- Luomitarkastukset vastaanottopalveluissa järjestöyhteistyönä
- Fysioterapeutti osana tiimimallia sote-keskuksen lääkärin ja hoitajien vastaanotoilla
- Sosiaalityöntekijä osana vastaanottopalveluja
- Työkyvyn tuen tiimit Etelä-Pohjanmaalla
- SoTe-tilannekeskus, SoTe-tike
- Talousneuvola - Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen toimintamalli
- Yhteisiasiakkuudet terveyspalveluissa (paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat)
- Monialaisen yhteistyön vahvistaminen rikostaustaisten palveluiden järjestämisessä
- Aikuisen ADHD-tutkimus- ja hoitopolku perustasolla - Etelä-Pohjanmaa
- Työttömien terveystarkastuksen yhtenäistäminen Etelä-Pohjanmaalla
- Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset Etelä-Pohjanmaalla
- Terapiat Etulinjaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella
- Kuntoutustyöryhmien toiminta ja yhtenäistäminen
- Fysioterapeutin sote-keskuksessa toteuttaman työkykyisyyteen liittyvän toimintakyvyn arvioinnin toimintamalli
- Kuntoutukseen ohjautumisen edistäminen Etelä-Pohjanmaalla
- Suun th: Esikoista odottavien vanhempien suun terveyden toimintamalli, Alle kouluikäisten lasten suun terveyden edistäminen, Suun terveyden oppitunti yläkoululaisille, Suun terveydenhuollolle suunnattu ohje lastensuojeluilmoituksen tekemisestä
- Aikuisneuvolatoimintojen yhtenäistäminen
- Yhtenäinen kotisairaalaverkosto ml. Palliatiivinen ja saattohoito
- Asiakasohjaus Etelä-Pohjanmaalla (vammaispalveluissa, perhekeskuksessa, työikäisten palveluissa ja ikäihmisten palveluissa)
- Hoidon tarpeen arvioinnin kehittäminen Etelä-Pohjanmaalla

Kaikille toimintamalleille yhteiset kokonaisuudet:

- Asiakaspalaute sosiaali- ja terveyspalveluissa
- Omaavunto päivittäisen asiakastyön työkaluna
- Sote-keskus -konsepti
- Perhekeskus -konsepti
- Asiakkaaksi tulo ja asiakkaan polku
- Yhtenäiset asiakasmaksut

Perhekeskuksen toimintamallit

- Perhekeskuskoordinaatio
- Maakunnallinen LAPE -yhteistyö
- Psykiatriset sairaanhoitajat, Akuuttitiimit
- Menetelmäkoulutukset
- Lasten elintapaohjaus
- Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille
- OMA TIIMI -toimintamalli
- Lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä, LSL 14 §
- Kohtaamispaikat
- Kriittiset asiakaspolut
- Rakenteinen kirjaaminen
- Varhainen tuki 0-3 v, syömisen tuen pilotti
- Ravitsemusterapeuttien tuen hyödyntäminen sote- ja perhekeskuksissa
- Yhteistyössä Barnahus -hanke

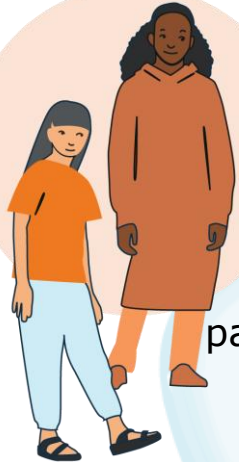
Sote-keskuksen kokonaisuuden ylläpitäminen

Toimintamallit on viety organisaatioon ja niille on sovittu vastuutahot tai -henkilöt

Uusi organisaatio – täytyy huolehtia, että muutosta seurataan ja arvioidaan, juurruttaminen ja jatkokehittäminen jatkuu.

Yhteinen suunta eri palveluiden kehittämiseksi, eteläpohjalaisille asukkaille, yhdenvertaisesti

Tarvittavan integraation toteutuminen jatkossakin

**Kokonaisuuden kokoajat:
Anna Nurmela ja Anneli Riski**

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue